

ORGANIZACIJSKI PRIŠTOP K PRIPRAVAM IN URESNIČEVANJU NALOG SV PRI PREDSEDOVANJU SVETU EU

ORGANISATIONAL APPROACH TOWARDS THE PREPARATIONS AND IMPLEMENTATION OF SAF TASKS IN THE SLOVENIAN EU COUNCIL PRESIDENCY

POVZETEK

Slovenska vojska aktivno sodeluje pri nastajanju in oblikovanju Evropske varnostne in obrambne politike (EVOP) na vojaškem področju. Nacionalni predstavniki so vključeni v delo odborov in delovnih teles, ta vloga pa se je med predsedovanjem še povečala s predsedovanjem dvema odboroma in eni delovni skupini. Dejavnosti so potekale na Svetu Evropske unije, veliko pa tudi v Sloveniji, kjer so se udeleženci zasedanj poleg vsebin seznanjali tudi z državo ter z njeno obrambo in vojsko. Poleg tega, da je bila Slovenska vojska eden ključnih nosilcev logistične podpore na ravni države, pa je izvajala tudi operativne naloge zaradi potreb varovanja dogodkov s povišano stopnjo ogroženosti. Velik pomen pri dogodkih predsedovanja sta imeli organizacija in logistična podpora, saj se obiskovalci zasedanj večkrat spomnijo gostoljubja in organizacije kot pa vsebinskih vprašanj z zasedanj. Kljub nevojaški naravi nalog je Slovenska vojska te opravila profesionalno in v zadovoljstvo tako gostiteljev kot gostov. Skupni rezultati, ki so doseženi med predsedovanjem Evropski uniji, so

dokaz, da lahko z usklajenimi napori opravimo še tako zahtevne naloge.

K L J U Č N E B E S E D E

Predsedovanje EU, Evropska varnostna in obrambna politika, naloge SV v sklopu predsedovanja EU, logistična podpora predsedovanju Svetu EU.

A B S T R A C T

While the Slovenian Armed Forces are actively involved in the development and creation of the European Security and Defence Policy (ESDP) in the military field, national representatives are also included in the work of committees and working groups. During the presidency, the leadership of two committees and a working group expanded this role. Apart from the activities at the seat of the European Union Council, a lot of events took place in Slovenia, which helped the participants of the sessions to get familiar with the state, its area of defence and its Armed Forces. One of the main logistic actors on the state level were the Slovenian Armed Forces, which also performed operational tasks for security assistance at events involving a heightened threat level. All this is important for the image of Slovenia as a host, since participants of the meetings often remember the hospitality and the organisation, rather than the thematic matter of the sessions. Despite the non-military nature of the tasks, the Slovenian Armed Forces performed them professionally, and were greatly praised by the hosts as well as the guests. Common results, attained during the EU Presidency prove that the most demanding tasks can be implemented through concerted effort.

K E Y W O R D S

Slovenian EU Council Presidency, European Security and Defence Policy, tasks of the SAF during the Slovenian Presidency, logistic support to the Presidency.

UVOD

Slovenija je v prvem polletju 2008 predsedovala Evropski uniji kot prva izmed držav, ki so vanjo vstopile po letu 2004. Za dvomilijonsko državo, ki je vodila skupnost 27 držav članic in skoraj 500 milijonov ljudi, je bil to, po mnenju nekaterih opazovalcev, najpomembnejši zunanjepolitični projekt po osamosvojitvi.

Predsedovanje skupnosti evropskih držav, nekatere od njih v skupnosti živijo že več kot 50 let, je bilo za dvomilijonsko novo članico veliko priznanje in poseben izziv. Predsedovanje Evropski uniji (EU) je bilo med drugim tudi nacionalni izziv v organizacijsko-logističnem smislu. Slovenska vojska (SV) je med predsedovanjem opravljala veliko nalog, kar je zahtevalo natančne in učinkovite priprave, usklajevanje ter vodenje. Vloga, ki jo je imela SV pri predsedovanju EU, je bila večstranska in je vključevala več nalog, tako vsebinskih kot tudi logističnih, organizacijskih, operativnih in protokolarnih, kar dokazuje vsestranskost projekta. Dejavnosti so se izvajale na državni ravni in v okviru Ministrstva za obrambo (MO). SV je izvajala logistično podporo pri dogodkih v sodelovanju z vladnimi službami in Sekretariatom za predsedovanje EU (SPEU), hkrati pa je izvajala program predsedovanja v okviru MO, kjer je bila pristojna za vojaške vsebine EVOP, izvajala dogodke SV in sodelovala pri dogodkih MO.

Članek opisuje dejavnosti med pripravami na predsedovanje in predsedovanjem ter organizacijske dosežke SV, ki so omogočili uresničitev zastavljenih ciljev v projektu predsedovanja. Vsebina izhaja iz praktičnih izkušenj avtorja članka, ki je usklajeval dejavnosti v SV, vodil koordinacijski center Generalštaba Slovenske vojske (GŠSV) za predsedovanje EU ter bil povezovalni člen med SV in drugimi sodelujočimi na državni ravni.

ORGANIZACIJA NAČRTOVANJA IN PRIPRAV KOT KLJUČ ZA USPEH PREDSEDOVANJA

Naloga, ki jo je dobila SV, je bila pravočasna priprava sistema, po katerem je mogoče voditi predsedovanje znotraj SV ter pol leta uresničevati cilje po določenem časovnem načrtu. Na začetku predsedovanja je bilo za SV bistvenega pomena opraviti in pravočasno zaključiti celovite priprave in pripraviti seznam ustreznega kadra, kar je bil pogoj, da bo sistem na dan prevzema predsedovanja pripravljen za delovanje. V tem smislu so bile priprave

zelo pomembne, skoraj tako kot predsedovanje samo. Pri tem je bilo zelo pomembno, da so vsi razumeli zahtevnost nalog, ki niso bile tipično vojaške. Jasnejše naloge SV so se začele kazati med splošnimi državnimi pripravami leta 2007. Na začetku je bilo znotraj MO in SV treba določiti področja, temeljna za izvajanje predsedovanja, in se podrobneje seznaniti z vsakim od njih. To je bil temelj za postavitev ciljev, rokov in opredelitev konceptov ter rešitev za doseganje ciljev. Vzporedno z opredelitvijo področij in ciljev priprav je bilo treba pripravljati zamisel o načinu izvedbe predsedovanja, da bi lahko priprave potekale v pravi smeri, predsedovanje pa temeljilo na ustreznih področjih. SV je opredelila štiri področja predsedovanja: za vsebinski del iz programa predsedovanja sta bila pristojna GŠSV in VOPRE¹, dogodke SV so organizirali GŠSV in PDRIU² ter enote SV, logistično podporo je omogočalo Poveljstvo za podporo, operativno delovanje enot pa je vodilo Poveljstvo sil.

Ključni izziv med pripravami je bilo opredeljevanje rešitev po posameznih področjih v SV, hkrati pa vključitev SV v sistem predsedovanja na državni ravni. To je zahtevalo tesno sodelovanje in dobre odnose z drugimi udeleženci v projektu, ki so v največ primerih poznali vojsko v drugačni luči. Iskanje organizacijskih rešitev je potekalo vzporedno na različnih ravneh in po različnih področjih. Vse to je zahtevalo podrobno spremljanje poteka priprav ter usklajevanje in izboljševanje aktivnosti skladno s spremembami na višjih ravneh in pri drugih udeležencih. V zgodnji stopnji priprav je še malokdo razumel pomen naloge, kar je oteževalo učinkovito odzivanje na novonastale potrebe in spremembe.

Naloge SV so bile med seboj vsebinsko ločene in so zahtevale vključevanje različnih profilov ljudi in enot. Hkrati so zaradi doseganja skupnih ciljev zahtevale centralno vodenje in povezavo na najvišjih ravneh, kar je bil pogoj za doseganje ciljev po enotnih merilih. Vsebinski del, ki je potekal na MO, se je pripravljaj v Bruslju in v domovini ter zahteval sodelovanje z nosilci in ustvarjalci nacionalne politike na področju EVOP. V povezavi z vsebinami iz programa predsedovanja so potekale priprave tudi za dogodke v Sloveniji, s katerimi je SV predstavljala cilje in prednosti predsedovanja ter izvajala svojo promocijo v mednarodnem okolju. Vključevanje enot SV je predstavljalo obliko operativnega angažiranja v miru in zahtevalo poseben pristop k pripravam, kar

¹ Vojaško predstavništvo pri stalnem predstavništvu v Bruslju.

² Poveljstvo za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje.

ni imelo neposredne zveze z vsebinskimi pripravami. Pri logistični podpori dogodkov, ki so v Sloveniji potekali na državni ravni³, nosilec je bil SPEU, je SV izvajala več nalog. Predvsem prevoz delegatov in udeležencev zasedanj je bila naloga, ki ni tipično vojaške narave in za katero se je morala SV posebej pripraviti v varnostnih, protokolarnih in organizacijskih pogledih. Priprave SV so hkrati potekale na vsebinskem, organizacijskem in logističnem področju. Naloge za priprave na predsedovanje so bile razčlenjene v Direktivi za izvedbo priprav SV na predsedovanje EU, kjer so jasno opredeljeni cilji in izvedbene naloge za vsako posamezno področje.

Glede na pomen aktivnosti je bilo bistvenega pomena izbrati in pripraviti ustrezne kadre. S kadrovskim načrtom Vlade ni bilo za MO odobrenih dodatnih zaposlitev, zato je bilo treba nalogo opraviti z obstoječimi kadri. Najprej smo predvidevali, da potrebujemo v SV 500 ljudi, in sicer 50 za vsebinski del, 25 za dogodke, 425 za logistično podporo. Poleg tega je bilo potrebnih od 300 do 500 oseb za operativno angažiranje (število je bilo odvisno od razmer, med pripravami pa težko točno določljivo).

Na vsebinskem področju so priprave potekale znotraj MO, vodila jih je koordinacijska skupina za priprave na predsedovanje EU. Po eni strani so se pripravljali kadri, po drugi pa vzpostavljali procesi in odnosi ter določala vsebinska težišča iz programa predsedovanja. Ljudje, predvideni za vodenje različnih nalog med predsedovanjem, so se usposabljali v več institucijah in na več področjih:

- usposabljanje na Upravni akademiji Ministrstva za javno upravo, kar je omogočalo spoznavanje splošnih vsebin o EU in lastnostih predsedovanja EU, ter priprave za vodenje delovnih skupin, sestankov in nacionalnih delegatov;
- usposabljanje na Evropski varnostno-obrambni akademiji (European Security and Defence College – ESDC), kar je omogočalo podrobno seznanjanje z EVOP in Skupno zunanjo in varnostno politiko EU (SZVP);
- stažiranje na SPBR, da bi postali nosilci ključnih vsebin z vojaškega področja EVOP v domovini ter tako spoznali načine delovanja SPBR in Sveta EU, se seznanili z delom predstavništva SV pri SPBR ter s ključnimi vsebinami, ki so bile predvidene za predsedovanje. Stažiranje

³ SV je izvajala cestne prevoze, zagotavljala skladiščne kapacitete za protokolarna darila in promocijski material za SPEU ter kurirsko službo za MZZ.

- je hkrati omogočalo osebni stik in spoznavanje med nosilci vsebin v prestolnici in nosilci posameznih nalog v Bruslju;
- udeležba na seminarjih prejšnjih predsedujočih držav (Nemčije in Portugalske), že med pripravami pa so se povečale dejavnosti predstavnikov SV na konferencah in sestankih na Svetu EU;
 - usposabljanje na nacionalni ravni, ki ga je organiziral GŠSV, ter individualne priprave nosilcev vsebin s posameznih področij EVOP.

Usposabljanje z vsebinskega področja v okviru upravne akademije so opravili vsi predstavniki SV v VOPRE in pet častnikov SV. Na ESDC sta visoki tečaj ESDP končala dva častnika, osnovni tečaj (angl. Orientation Course – OC) je leta 2007 končalo šest častnikov SV. Stažiranje v VOPRE so opravili trije častniki, trije pa so se udeležili seminarjev predsedujočih držav. Posebej je potekalo usposabljanje na ravni SV za predsedujoče in nosilce vsebin.

Vsebine z obrambnega področja v okviru MO so bile razdeljene med posamezne organizacijske enote in organe v sestavi ter glede na vlogo, ki jo imajo. Vsebine z vojaškega področja so bile združene v dosjejih⁴, izmed katerih so bili prednostni tisti, ki so predstavljali težišče dela SV. Za vsak dosje je bil pristojen nosilec v VOPRE, odgovoren za vsebinsko oblikovanje dosjejev, ki so vključevali potrebne dokumente za spremljanje vsebine na posameznem področju. V prestolnici je na GŠSV vzporedno imenovanih 37 nosilcev vsebin, ki so bili zadolženi za spremljanje poteka in napredka ter za posredovanje nacionalnih usmeritev nosilcu dosjeja. Dosjeji so se dopolnjevali in posodabljali do začetka predsedovanja, potem so se začeli uresničevati akcijski načrti.

Pri izmenjavi informacij je bila ključnega pomena vzpostavitev dobrega informacijskega menedžmenta, kar je omogočalo natančen pretok informacij. Za izmenjavo informacij je bilo pripravljenih in vzpostavljenih več povezav, ki so temeljile na intranetu MO. Za dostop do podatkov je bil ustvarjen skupen direktorij VOPRE, do katerega so imeli dostop pooblaščen nosilci vsebin, za prenos stopnjevanih informacij pa se je uporabljal depešni sistem MZZ.

Na **organizacijskem področju** so potekale priprave z načrtovanjem programov in vsebin dogodkov. Do začetka predsedovanja so bili določeni datumi izvedbe,

⁴ V dosjeju je obravnavana vsebina, ki obsega opisano situacijo, pomen vsebine, razvoj situacije in dejavnosti na zasedanjih ter dokumente, ki opredeljujejo to določeno vsebino. Dosje je v glavnem delu opredeljeval, kaj se obravnava in kateri so cilji. Pomemben del dosjeja je t. i. »battle plan« ali akcijski načrt, v katerem je bilo opredeljeno, kako in kdaj doseči zastavljene cilje.

vsebine, nosilci in naloge ter logistična in medijska podpora posameznih dogodkov (vse to je bilo podrobno določeno v programu dogodka). Za dogodke SV je bilo organizirano tudi prevajanje in tolmačenje v angleški jezik.

S predsedovanjem prevzema država tudi politično odgovornost in se zaveže, da bo pomagala pri ustalitvi razmer na kriznih območjih. Slovenija se je kot predsedujoča država zavedala, da se bo morala odzvati prva, če bi prišlo do krizne situacije. V ta namen je bil predviden kontingent vojakov, ki bi v primeru potreb začel opravljati vojaške naloge pod zastavo predsedujoče države. Poleg priprav na predsedovanje je Slovenija skupaj z Italijo in Madžarsko med 1. julijem in 31. decembrom 2007 pripravila, usposobila in opremila za posredovanje mednarodno bojno skupino (Multinational Land Force – MLF).

Za **pripravo logistične podpore dogodkov** na državni ravni je bil odgovoren SPEU. Za enoten pristop in razumevanje koncepta podpore so bila na SPEU izdelana navodila za logistično podporo, po katerih so se dogodki delili na ministrske, podministrske in spremljajoče. SPEU je pripravljal načrte in izvajal polno podporo ministrskih srečanj, za druga srečanja so bila zadolžena ministrstva ob pomoči SPEU, ki je usklajeval tudi priprave podpore na državni ravni. Usklajevanje je obsegalo načrtovanje sistema akreditiranja, konferenčnih in nastanitvenih kapacitet, prehrane, prevajanja, prevozov, medijske podpore ter zagotovitev daril in papirnega gradiva. SV je v SPEU sodelovala z dvema pripadnikoma, ki sta usklajevala prevoze in akreditacije na Brdu. Pri načrtovanju podpore na SPEU je imela SV dve vlogi: kot koordinator prevozov je določala načrtovanje in izvajanje, po drugi strani pa je bila uporabnik storitev pri dogodkih SV. Pri drugih uporabnikih podpore je bilo treba že zgodaj doseči razumevanje, da prevoze načrtuje in odobrava SPEU in ne neposredno SV. V okviru MO so se dejavnosti in podpora načrtovale delno prek podskupine za logistično organizacijo, delno pa so se dogodki organizirali znotraj organizacijskih enot. V priprave logistične podpore na državni ravni se je SV vključila že leta 2005. Vključila se je v delovne podskupine širše skupine za predsedovanje v okviru Vlade, in sicer v podskupini za letališča in cestne prevoze ter v skupino za zastave in drogeve. Do konca leta 2006 so te skupine opredelile posamezne vloge in naloge predsedovanja. Organizacijske priprave in logistično podporo dogodkov v Sloveniji je v začetku vodil Logistični center za predsedovanje EU, SV pa je začela delovati decembra 2006, ko je opredelila okvirne naloge in pripravila načrt, po katerem so se določali sprejem in parkiranje vozil, priprava infrastrukture ter usposabljanje vojakov za voznike.

Za SV je bilo z organizacijskega vidika zapletenejše in zahtevnejše pripraviti in zagotoviti **logistično podporo** za dogodke na državni ravni. Naloge so bile: organizirati in zagotoviti prevoze delegatov in drugih udeležencev zasedanj v Sloveniji, usklajevati in izvajati akreditacije na Brdu, skladiščiti protokolarna darila za udeležence srečanj, kar se je pripravljalo za SPEU, ter opravljati kurirsko službo za MZZ. To je zahtevalo popolne in predvsem pravočasne priprave na kadrovske področju, načrtovane postopke in tehnike delovanja ter sodelovanje in vodenje dejavnosti.

Naloga Vlade je zvenela precej preprosto: opraviti prevoze udeležencev zasedanj ter zagotoviti skladišča za protokolarna darila in promocijski material. Časa za priprave je bilo malo, tudi časa za presojo, ali se lahko dejavnost sploh opravi ali ne, ni bilo. Takoj je bilo treba začeti razmišljati, kako nalogo pravočasno in popolno opraviti. **Tveganj pri pripravi** projekta je bilo veliko, saj bi v primeru pomanjkljivega načrtovanja in priprav, kar v tem primeru vključuje vso SV, predsedovanje in podpora potekala neskladno s pričakovanji in potrebami. V tem smislu je GŠSV centralno vodil in usklajeval dejavnosti SV, ki so bile med seboj ločene, vendar smiselno vodene k skupnemu cilju, po enakih merilih in z enako visokimi standardi. Stopnja pripravljenosti sistema se je še dodatno sproti preverjala z obveščanjem, obiski in poročanjem podrejenih poveljnikov, kar je bil pokazatelj razumevanja pomena naloge ter uresničitve poteka priprav. Hkrati z vodenjem priprav se je pripravljalo tudi sistem vodenja med predsedovanjem. Zaradi tega se je na GŠSV oblikoval koordinacijski center za predsedovanje EU (KCPEU), ki je bil glavni nosilec usklajevanja dejavnosti in menedžmenta informacij SV za predsedovanje EU.

VLOGA IN NALOGE GENERALŠTABA IN POVELJSTEV SLOVENSKE VOJSKE

Vodenje projekta predsedovanja je bilo razdeljeno na obdobje priprav in na predsedovanje. Med pripravami se struktura SV ni spreminjala. Vodenje in usklajevanje dejavnosti je izvajal GŠSV, in sicer namestnik načelnika GŠSV, ki je bil določen z Direktivo načelnika GŠSV za vodenje priprav, za usklajevanje aktivnosti pa izvršni pomočnik v GŠSV za predsedovanje EU. Prav tako so bile na podrejenih poveljstvih določene osebe, ki so se ukvarjale s usklajevanjem aktivnosti EU v posameznem poveljstvu. Zaradi velikega števila nalog in njihove vpetosti v širši okvir je bilo treba priprave voditi središčno, da bi dosegli enake standarde pri izvajanju nalog in zagotovitvi kadrov. Opravljenih

je bilo veliko usklajevalnih sestankov in usmerjanj dela posameznih organizacijskih enot. Tako je bilo z manjšim številom ljudi, ki so imeli celovit pregled nad situacijo po enotnih merilih, lažje doseči cilje, kar pa je hkrati povzročilo večjo obremenitev posameznikov.

Priprave so bile opravljene skladno z Direktivo načelnika GŠSV, s katero so bili opredeljeni dejavnosti, naloge in cilji priprav. Direktiva se med pripravami ni vsebinsko dopolnjevala. Vsa področja so bila pripravljena na začetek predsedovanja, kar kaže na učinkovitost načrtovanja in priprav. V pripravah so sodelovali podrejena poveljstva in VOPRE. **Vodenje in usklajevanje je izvajal GŠSV**, ki je vodil priprave in usposabljanje ljudi, obveščal javnost o poteku priprav ter nadziral njihov potek. GŠSV je sodeloval tudi v delovnih skupinah Vlade in MO ter vodil usklajevanje med SPEU, vladnimi skupinami in skupinami MO za predsedovanje. Na vsebinskem področju je sodeloval pri pripravi Programa predsedovanja in spremljal potek predsedovanja Nemčije in Portugalske. Sodeloval je pri dejavnostih v organizaciji EU, kadar je bila potrebna udeležba nacionalnih predstavnikov in delegatov, zagotavljal vojaškostrokovne smernice, nacionalna stališča in pogajalske okvire za prednostne naloge z vojaškega področja. Poleg tega je pripravil tudi vojaško uslužbenko za predsedovanje finančnemu odboru Athena. GŠSV je pripravljaj programe obiskov, na področju podpore pa se je s podpornimi enotami pripravljaj za kurirsko službo in informacijsko podpiraj predsedovanje.

VOPRE je bil vključen v priprave vsebinskih nalog. Pripravljaj je predsedujočega skupini za doseganje glavnega cilja ter bil nosilec priprave in nadgradnje dosjejev in vsebin, ki so se obravnavale na odborih in delovnih skupinah Sveta EU. Sodeloval je pri pripravi programa predsedovanja in spremljal potek predsedovanja Nemčije in Portugalske. Sodeloval je pri pripravi programov dogodkov v Bruslju in z GŠSV pri pripravi programov ključnih obiskov vojaških avtoritet EU v Sloveniji.

Poveljstvo sil je bilo vključeno v skupino nalog logistične podpore in operativnega angažiranja enot za potrebe predsedovanja. Bilo je nosilec usposabljanja voznikov, s Poveljstvom za podporo je pripravilo infrastrukturo za podporo predsedovanja ter določilo in pripravilo enoto SV, ki je bila med predsedovanjem EU pripravljena za posredovanje.

PDRIU je pripravljaj ter organiziral tri dogodke SV, pripravljaj predsedujočega na Usmerjevalnem odboru Evropske obrambno-varnostne akademije ter pomagal SV in MO s prevajalsko službo in tolmačenjem.

Med pripravami je SV sodelovala tako v okviru MO kakor tudi SPEU. Težišče dela v MO je bilo določanje vsebinskih težišč in ciljev predsedovanja na področju EVOP ter vzpostavitev sistema vodenja dejavnosti, izmenjava informacij, poročanje in ustvarjanje nacionalnih političnih stališč (policy making). Dejavnosti so potekale v okviru Projektne skupine za priprave predsedovanja, ki je pripravljala predloge za usmerjevalno skupino državnega sekretarja MO. V okviru SPEU je bilo delo osredotočeno na usklajevanje koncepta delovanja področja prevozov v SPEU, na sistem načrtovanja prevozov na državni ravni ter na koncept izvajanja podpore, ki ga je pripravljalo Poveljstvo za podporo.

Poudarjamo dejstvo, da logistična podpora (predvsem prevozi, ki so bili temeljni za uspešno delovanje celovite logistične podpore predsedovanja), ki jo opisujemo v nadaljevanju, ni bila prevzeta ali prirejena od predhodnih predsedujočih držav, temveč je bila oblikovana samostojno in je temeljila na nalogah ter potrebah SV.

PRIPRAVE SLOVENSKE VOJSKE ZA LOGISTIČNO PODORO PREDSEDOVANJA

Priprave za logistično podporo so na strateški ravni vključevale zamisel in koncept podpore. Na podlagi pripravljenega koncepta logistične podpore pri prevozi in skladiščenju so se priprave začele januarja 2007. Koncept podpore je temeljil na predpostavki, da SV zagotovi logistično podporo za SPEU po načelih države gostiteljice. Po tem konceptu prihajajo zahtevki za prevoze v SPEU. Ta jih odobrava in pošilja v operativni center enote, ki izvaja podporo. Poleg prevozov z najetimi vozili je bilo predvideno, da potekajo vsi vmesni prevozi med izvajanjem dogodkov z avtobusi, najetimi pri Kompasu. Predstavniki GŠSV se vključijo v SPEU, kjer usklajuje vse prevoze v imenu SPEU, hkrati pa je povezan z enoto SV, ki sodeluje v podpori, in s ponudnikom avtobusnih prevozov. Posebna ureditev je bila določena za prevoze varovanih oseb, za kar je bil odgovoren Urad za varnost in zaščito pri Generalni policijski upravi MNZ. SV je v teh primerih prevažala delegacije, ki spremljajo varovane osebe. Ob tem je bilo za SV pomembno, da je natančno spremljala potek situacije pri nosilcu logistične podpore, bila pripravljena na morebitne spremembe ter istočasno nadaljevala pripravljane sistema v SV.

Načrtovanje podpore je bilo podprto z računalniškim programom Mojster, ki se je pripravljalo hkrati z oblikovanjem sistema podpore na SPEU. Prek tega

programa naj bi potekale vse prijave, rezervacije namestitvev in načrtovanje prevozov. Pri tem so informatiki oblikovali orodja, ki so omogočala čim jasnejše in preprostejše delovanje, predvsem glede vpisov, obrazcev za prijavo, izpisov ter rekapitulacije prevozov in drugega. Program Mojster je bil v začetni fazi oblikovanja in še nepreverjen, zaradi česar se je pojavljala dvom, ali bo sploh uporaben do začetka predsedovanja. Zato je bila hkrati načrtovana tudi povezava med SV in SPEU, in sicer prek intraneta MO, kar bi omogočalo naročanje prevozov tudi, če Mojster ne bi bil pripravljen do začetka predsedovanja. Poleg omenjenih povezav je bila razvita tudi možnost naročanja prevozov z obrazci, ki bi se pošiljali po faksu, tako da bi SV v vsakem primeru in v vsaki situaciji lahko opravila zahtevane prevoze.

Za SV je bilo zelo pomembno tudi določanje števila voznikov, kar je bilo odvisno od števila najetih vozil in pričakovane naloge, ki jo je določil SPEU na podlagi načrtovanih dogodkov in predvidenega števila ljudi na dogodkih. Pri določanju je bilo upoštevano dejstvo, da letališče Brnik nima zadostnih prevoznih zmogljivosti in povezav, pri čemer so se kot najbolj težavne pokazale povezave z Brdom. Pri določitvi števila vozil je veljalo načelo največjega števila udeležencev, zaradi česar je SPEU povečal število s prvotnih 80 na 160 vozil. Za SV je bil podatek o vozilih in načrtovanih prevozih temelj za izračun števila voznikov: po dva voznika na eno vozilo, z upoštevanim osipom na usposabljanju za voznike. Tako se je usposabljal 400 pripadnikov SV. Glede na kadrovske situacije in druge naloge SV je bilo načrtovanih 400 voznikov. S Policijo so najprej potekali dogovori, da bi se vozniki usposobili na Policijski akademiji. Po opravljenem izračunu (400 kandidatov) je bilo ugotovljeno, da Policija nima dovolj zmogljivosti za usposabljanje tolikšnega števila ljudi, zato je usposobila 12 inštruktorjev, ki so vodili nadaljnja usposabljanja. To je pomenilo preobrat v načrtovanih usposabljanjih in povzročilo zamik za dva meseca, saj je bil cilj usposobiti 400 voznikov do 1. 12. 2007. Usposabljanje je potekalo v vojašnici v Cerkljah ob Krki, kjer je bilo deset vozil, ki jih je SPEU najel pri podjetju Autocommerce. Glede na čas, ki je bil na razpolago, so bile v usposabljanje voznikov vložene vse razpoložljive zmogljivosti, kar je pomenilo podrobno izvajanje načrta usposabljanja. Nove situacije ali spremembe bi pomenile, da načrtovano število usposobljenih voznikov ne bo doseženo do roka. Namen usposabljanja voznikov je bil seznaniti pripadnike SV z vozili in njihovim upravljanjem, tehnikami in taktikami varne vožnje in vožnjo v varovanih kolonah. V usposabljanje so bile zaradi svojevrstnosti naloge

vključene tudi osnove protokola. Pozornost je bila namenjena tudi seznanitvi s kraji in razdaljami, predvidenimi za predsedovanje. Po zaključenem usposabljanju je bilo pozitivno ocenjenih 325 voznikov oz. 81 odstotkov udeleženi na usposabljanju. Vsak voznik je med usposabljanjem prevozil v povprečju 350 kilometrov. Med pripravami na predsedovanje je MZZ podprlo prevoze delegacij za Blejski forum, podprti so bili tudi decembrski prevozi ob srečanju ministrov MNZ in pravosodja. To je bila dobra vaja za pripravo na prevoze med predsedovanjem. Poseben izziv je bilo popolnjevanje enote za podporo z vozniki med predsedovanjem. Po izračunih in predpostavkah je bilo na Poveljstvu za podporo (PP) vzpostavljeno stalno jedro 54 voznikov, ki se je dopolnjevalo skladno z načrtovanimi dogodki. Za voznike, ki so prihajali občasno na izvajanje nalog, je bilo organizirano osvežitveno usposabljanje o vozilu, razdaljah in krajih.

Dodatno je bilo treba pripraviti infrastrukturo Vojašnice Kranj za vodenje logistične podpore, zmogljivosti za bivanje voznikov, prostore za prosti čas, zmogljivosti za vzdrževanje vozil ter postaviti šotor za parkiranje vozil. Najprej je bilo načrtovano, da bi se avtopark SV za potrebe predsedovanja postavil v Vojašnici Franca Rozmana Staneta v Ljubljani, poveljstvo enote pa bi delovalo v Kranju, s čimer bi podpora potekala z dveh krajev. V ta namen je bilo več obiskov in ogledov mogočih krajev. Vozila bi morala biti na pokritem in varovanem prostoru v vojašnici, pokrite parkirne zmogljivosti pa bi se po koncu predsedovanja smiselno uporabile za nadaljnje potrebe SV. Ob pripravi dokumentacije za postavitev nadstrešnice v vojašnici je prišlo do nekaterih zapletov in predlagana rešitev je postala nemogoča. Zato se je začelo razmišljati o šotorih, ki bi jih lahko kupili v razpoložljivem času in bi bili pripravljene do sprejema vozil, do decembra 2007. Ob spremembi načina parkiranja se je spremenila tudi zamisel o podpori iz dveh krajev. Zaradi tega je začelo poveljstvo za podporo v Kranju proučevati možnost za združitev zmogljivosti za podporo v Vojašnici Kranj. Po posvetu se je lokacija za oboje združila v Vojašnici Kranj. Šotori so bili kupljeni in postavljeni do sredine decembra 2007. Posebna pozornost je bila namenjena natančnemu prevzemu, pravilni uporabi in vzdrževanju vozil, vodenju ustrezne dokumentacije in nenazadnje vračanju vozil po koncu predsedovanja. O vseh teh aktivnostih so potekala usklajevanja z Autocommercem, ki je bil ves čas lastnik vozil. SV je izdelala navodilo za uporabo vozil, v katerem so podrobno opredeljeni postopki in aktivnosti, povezani z najetimi vozili. Navodilo je bilo usklajeno z Autocommercem,

podpisal ga je vodja SPEU in je temeljni dokument, ki odloča o prevzemu, uporabi, vzdrževanju in vračanju vozil. Pri vzdrževanju vozil so bili prisotni vedno tudi predstavniki lastnika vozil, ki je usposobil nekatere pripadnike SV za vzdrževalce, da so lahko opravljali manjša popravila in oskrbovali vozila s tekočinami in potrošnim materialom. Glede na naravo naloge so morala biti vozila tudi ustrezno čista. Med AMZS Kranj in SPEU je bila sklenjena pogodba za čiščenje in pranje vozil. Poleg tega pa je predstavnik SV sodeloval tudi pri uvajanju in testiranju nove oblike registrskih tablic iz prosojnega materiala. Veliko je bilo tudi sestankov s SPEU, MNZ in Autocommercem, na katerih se je med drugim odločalo tudi o obliki in vrsti registrskih tablic.

Skladišče za protokolarna darila in promocijski material je moralo biti zaradi posebnosti in vrednosti daril varovano in klimatizirano. V Vojašnici Kranj je bil zato skladno z zahtevami Protokola RS in z Uradom vlade za komuniciranje (UKOM) urejen poseben prostor. Lastnik daril je bil Protokol RS, promocijskega materiala UKOM, SV pa je zagotavljala skladiščne kapacitete, pri čemer ni bila odgovorna za izdajo daril. Za to delo je SPEU po pogodbi zaposlil upokojenega pripadnika SV in ga pooblastil za upravljanje skladiščenih sredstev, kar je precej olajšalo skladiščenje, predvsem pa najave prihodov in izdajo sredstev. Zaradi vstopanja številnih civilnih predstavnikov ministrstev v vojašnico je bilo treba podrobno opredeliti način najave prevzemov daril, kar je potekalo prek SPEU.

Poleg prevozov in skladiščenja je SV opravljala tudi **kurirsko službo za prenos tajnih pošilk** od centralnega registra na MZZ do državnih organov v Sloveniji. Usposobilo se je 8 kurirjev, pripravljani so bili: dve vozili, oprema in sistem za sledenje vozil ter prostori v centralnem registru MZZ.

Kritični trenutek med pripravami na področju logistične podpore je bila ukinitvev logističnega centra za predsedovanje EU maja 2007 in oblikovanje SPEU. Pri tem se ni preoblikovala le struktura, temveč so bili zamenjani tudi vodilni kadri, ki so do tedaj vodili priprave logistične podpore na ravni države. To je bila poteza (šest mesecev pred začetkom predsedovanja), ki bi lahko ogrozila izvajanje nalog SV. V SV je bilo treba nadaljevati priprave tudi po oblikovanju SPEU ter namenjati posebno pozornost usklajenosti SV in SPEU pri razumevanju konceptov logistične podpore, še posebej zato, ker sta se oba koncepta že uresničevala. Od maja naprej je bil predstavnik GŠSV vsak dan na usklajevanjih na SPEU, ki so se začela z vzpostavljanjem SPEU – od funkcijskih področij in odnosov do izvedbenih nalog po posameznih področjih.

SV je nadaljevala pri nadgradnji koncepta prevozov ter vzpostavljanju odnosov med SPEU, ministrstvi in SV. Doseženo je bilo, da se prvotno postavljeni koncept ni spremenil in so se lahko nadaljevale priprave v nespremenjeni obliki. Koncept izvedbe prevozov ni bil sporen za ministrstva in SPEU, pomisleki posameznih ministrstev so bili povezani le z opravljanjem nalog pripadnikov SV v uniformah.

Ključnega pomena za zaključek priprav logistične podpore je bila vaja preverjanja pripravljenosti SV pod vodstvom GŠSV, v katero je bil poleg Poveljstva sil (PS), PP in PDRIU vključen tudi SPEU. Vaja je vključevala vse elemente, naloge, aktivnosti in kritične točke, ki so bile predvidene za predsedovanje, ter preverjanje prevajanja v angleški jezik. Vaja je pokazala na nekatere pomanjkljivosti tako na ravni SV kot tudi SPEU. Pri SV je bilo pomanjkljivo razumevanje nekaterih delov koncepta delovanja podpore, pri SPEU pa računalniški program Mojster, ki ni deloval. Do začetka predsedovanja so bile pomanjkljivosti odpravljene, nosilci nalog pa pripravljene na izvajanje.

IZVAJANJE NALOG SLOVENSKE VOJSKE V SKLOPU PREDSEDOVANJA

Aktivnosti SV je vodil in usklajeval GŠSV, ki je za predsedovanje ustanovil KC PEU, ki je izpolnjeval naloge in usmeritve operativne skupine GŠSV⁵. Ta je poleg usklajevanja aktivnosti SV predstavljal hkrati informacijsko točko za aktivnosti EU in zagotavljal informacijski menedžment za SV. Na področju dogodkov je KC PEU imel tudi vlogo usklajevalca in izvajalca aktivnosti. V KC PEU so trije častniki in podčastnik pokrivali področja: vsebine programa predsedovanja in poročanje, dogodki SV, usklajevanje operativnega angažiranja in operativno delovanje centra, razpored aktivnosti in administrativna podpora; dva častnika KC PEU pa sta bila vključena v delovanje SPEU. Zelo pomembno za učinkovito izvedbo nalog je bilo zbiranje informacij in njihovo posredovanje ter usklajevanje aktivnosti SV za predsedovanje.

Ključnega pomena na vsebinskem področju je bilo dobro delovanje informacijskega menedžmenta. To je omogočalo, da so bile informacije popolne in da so prihajale pravočasno na prave naslove. Veliko informacij je bilo izmenjanih prek intraneta MO in skupnega direktorija VOPRE in GŠSV, ki se

⁵ Skupino je vodil namestnik načelnika GŠSV, sodelovali so direktor štaba, predstavnik kabineta načelnika GŠSV, Združeni sektor za kadre, J2, J3, J4, J5. Po potrebi se je skupina širila glede na predvidene vsebine. Med predsedovanjem je bilo izvedenih 80 sestankov in 23 videokonferenc z VOPRE.

je pokazal kot koristno orodje. Na direktoriju so bili na voljo vojaški dosjeji in ključni dokumenti za neko področje, kar je nosilec vojaških vsebin na GŠSV omogočalo sprotno seznanjanje z aktualno situacijo z njihovega področja na ravni EU. Pri uresničevanju programa predsedovanja sta GŠSV in VOPRE neprestano sodelovala in si izmenjevala informacije, pri čemer sta uporabljala razpoložljiva informacijska sredstva ter redne videokonference o vprašanih predsedovanja. Pri uresničevanju ciljev predsedovanja je bilo pomembno ugotoviti kritične trenutke, ki lahko vplivajo na nadaljnji potek uresničevanja vsebine, ter spremljati dejavnosti, pri katerih je treba vključiti prestolnico. Te dejavnosti so bile predvsem priprava časovnih načrtov za izvedbo dejavnosti na pomembnejših področjih, ki so bila določena kot prednostne naloge predsedovanja in ki bi se morala zaključiti med predsedovanjem, ter priprava vsebinskih dogodkov, na katerih bi sodelovali specialisti iz prestolnice.

K vsebinam in programu predsedovanja spada tudi **predsedovanje odborom EU**. Na obrambnem področju je Slovenija predsedovala štirim odborom, od teh je SV predsedovala trem:

- skupini za doseg glavnega cilja – predsedovanje iz Bruslja. Skupina je 54-krat redno zasedala ter pripravila 42 neformalnih srečanj;
- posebnemu finančnemu odboru Athena – predsedovanje iz prestolnice; odbor je pripravil šest formalnih zasedanj, dve neformalni delavnici članov posebnega odbora, več usklajevalnih zasedanj in dogodek v Sloveniji ter
- usmerjevalnemu odboru Evropske obrambno-varnostne akademije – predsedovanje iz prestolnice. Odbor je zasedal trikrat.

SV je med predsedovanjem **sodelovala pri izvedbi več dogodkov in aktivnosti** v Sloveniji in Bruslju. V Sloveniji je organizirala dogodke, na katerih so se udeleženci seznanjali tako z vsebinami in nacionalnimi cilji iz programa predsedovanja kakor tudi s SV, njenim razvojem, nalogami, vlogo pri predsedovanju in zmogljivostmi. Dogodki so bili odlična in enkratna priložnost za promocijo SV ter so pomagali predstaviti in doseči cilje zunaj meja RS. Zato je bila vsem dogodkom SV v Sloveniji in tujini namenjena velika pozornost, vsebina dogodka pa se je prilagajala ravni in vrsti obiska. Ob dogodkih so se predstavile različne enote in poveljstva SV⁶. Ob začetku predsedovanja je bilo

⁶ GŠSV, PS, PDRIU, PP, 1. brigada SV, Orkester SV, Brigada zračne obrambe in letalstva, 18. bataljon JRKBO, Gorska šola SV, 132. gorski bataljon in Gardna enota SV.

načrtovanih šest dogodkov, do konca predsedovanja se je število povečalo na dvanajst. Nosilec dveh dogodkov je bil PDRIU, drugih deset pa Generalštab SV. Neformalno srečanje vojaškega odbora EUMC je bil ključni dogodek SV, na katerem je potekal seminar o prispevku manjših držav pri razvoju vojaških zmogljivosti EU. Poleg tega so bili predstavljeni struktura, organiziranost, razvoj zmogljivosti, delovanje in izkušnje SV v operacijah kriznega odzivanja na Balkanu, sodelovanje SV pri predsedovanju Slovenije Svetu EU ter organiziran ogled vojaškega letališča in zračne flote SV. Od drugih dogodkov lahko omenimo še zasedanje vojaškega odbora EU (načelniki generalštabov), ki se v Bruslju organizira enkrat med predsedovanjem, na katerem nastopa načelnik generalštaba predsedujoče države, ter vojaška vaja MILEX 08, ki se izvaja enkrat na leto in s ciljem preverjanja priprav obrambnih struktur EU. Na vaji je bilo deset pripadnikov SV.

Poleg dogodkov SV in dogodkov MO je načelnik GŠSV med predsedovanjem gostil visoke vojaške delegacije, ki jim je predstavil nacionalna stališča, vloge in cilje SV za PEU. Iz vojaških struktur EU sta bila na obisku v SV generalni direktor vojaškega štaba EU, generalpodpolkovnik David Leakey, in predsedujoči vojaškemu odboru EU, general Henri Bentégeat. Glavne teme obiskov so bile povezane s predsedovanjem EU, s prednostnimi nalogami in nacionalnimi stališči. Predstavljeni so bili struktura, organiziranost, razvoj zmogljivosti in doseganje ciljev SV ter delovanje in izkušnje SV v operacijah kriznega odzivanja na Balkanu. Poleg tega so bili med predsedovanjem na obisku v Sloveniji tudi načelniki generalštabov francoskih, hrvaških in avstrijskih oboroženih sil.

Pomembni so tudi dogodki s področja izobraževanja v EVOP, ki večinoma potekajo prek ESDC. Pri tem izpostavljam:

- Seminar z vojaškega področja, katerega tema je osrednja vsebina programa predsedovanja – *Celovit pristop k izvajanju mirovnih operacij na Balkanu; primer Kosovo*. Udeleženci so razpravljali o razvoju konceptov in doktrin celovitega pristopa pri načrtovanju ter izvajanju civilnih in vojaških operacij v EU ter Natu.
- Visoki tečaj EVOP, Modul 5, ki je pomagal razumeti EVOP in seznanjal z aktualnimi vsebinami v okviru EVOP, pri njem so sodelovali tudi slovenski predavatelji. Modul 5 je bil zadnji v akademskem letu 2007/08 in je obravnaval prihodnost EVOP. V Sloveniji je bilo v sklopu tega modula prvič organizirano tudi srečanja dosedanjih slušateljev Visokega tečaja EVOP.

- Osnovni tečaj EVOP je potekal v Bruslju. Namenjen je bil splošnemu spoznavanju EVOP, njegovih struktur in odnosov. Nosilec dogodka je bil Sekretariat Evropske obrambno-varnostne akademije, ki je pripravil in izvedel program v sodelovanju s slovenskim PDRIU.

SV je med predsedovanjem dobila dodatna zaprosila za pomoč pri organizaciji obiskov ter za sodelovanje na konferencah. Dodatno je bilo organiziranih šest dogodkov: obisk odbora RELEX, nastop ob obisku Parlamentarnega odbora EU, nastop ob obisku Politične vojaške skupine (PMG), obisk in predstavitev SV za Politični varnostni odbor (PSC), za veleposlanike držav članic EU (COREPER II) ter za posebni finančni odbor (Athena). Ti dogodki in obiski, zunaj prvotnega načrta, so pomenili dodatno obremenitev za predsedovanje. Lahko rečemo, da je bilo delovanje SV na področju dogodkov prilagodljivo in iznajdljivo, kar se je pokazalo ravno ob nenačrtovanih dogodkih v Sloveniji. Predstavniki SV so sodelovali tudi pri drugih dogodkih ministrstva, na neformalnih ministrskih srečanjih ministrov za obrambo, na srečanju generalnih direktorjev Direktoratov za obrambno politiko in na konferenci pobude SEEC (angl. Southeast Europe Clearinghouse).

Na področju logistične podpore je bilo med načrtovanimi dogodki predvidenih 14 ministrskih srečanj in 140 drugih dogodkov, pri čemer se je načrt sproti dopolnjeval. Število dogodkov na državni ravni se je glede na prvotne načrte povečalo za 21 odstotkov. SV je sodelovala pri podpori 176 dogodkov, v šestih mesecih je bilo prepeljanih 29.507 ljudi in prevoženih 1.021.585 km. Evidentirani so bili trije izredni dogodki – prometne nesreče. **Kurirska služba** je v tem času prenesla 3623 dokumentov različnih stopenj tajnosti.

Sistem prevozov je deloval skladno s postavljenim konceptom prek programa Mojster. Podatke o dogodkih so ministrstva sporočala na SPEU, ki je določal, da bo odobrene prevoze opravljala enota za podporo. Zaradi pričakovanih nenačrtovanih prevozov je bila v vojašnici pripravljena dežurna ekipa prometne službe, ki se je odzvala na spremembe. Zelo je bila pomembna komunikacija med vozniki, operativnim centrom in koordinatorji prevozov, za kar je bila pripravljena in vzpostavljena dvojna povezava – z mobilnimi telefoni (160) in radijskimi postajami tetra (100) – komunikacija pa je potekala prek komunikacijskega omrežja Policije. Za dobro delovanje prevozov je bilo pomembno natančno načrtovanje prevozov, zagotavljanje voznikov, spremljanje poteka izvajanja ter dispečerska služba na najbolj izpostavljenih točkah – na Brdu in na letališču

Jožeta Pučnika. Ravno tako je bilo treba vozila ustrezno vzdrževati in voditi evidence o uporabi, kot je bilo opredeljeno z Navodilom o eksploataciji vozil. Pripravljenost predsedujoče države pri reševanju kriznih situacij je Slovenija potrdila tudi v praksi, in sicer s humanitarnim reševanjem situacije v Čadu oziroma Centralnoafriški republiki (CAR), kamor je bilo na humanitarno operacijo EUFOR napotenih 15 pripadnikov SV. Operacija je bila zaradi težkih podnebnih in negotovih političnih, družbenih ter ekonomskih razmer ena izmed najtežjih mirovnih nalog SV.

Enote SV so se pripravljale za varovanje dogodkov v Sloveniji s povišano stopnjo ogroženosti. Na tem področju je najpomembnejša izvedba in podpora dogodka Vlade, »vrh« EU-ZDA, in sicer na operativnem, logističnem in protokolarnem področju. Posebnega pomena za SV je izkušnja pri varovanju zračnega prostora. Pri dogodku so enote sodelovale tako, da so nadzirale in varovale zračni prostor ter sodelovale pri varovanju in podpiranju policije. Pomembno pri vodenju nalog predsedovanja je bilo poročanje o izvajanju nalog na MO, ki je potekalo na tedenskih, mesečnih, trimesečnih in šestmesečnih sestankih. Tedenska poročila so vsebovala poročanje po odborih, druga poročila pa so vsebovala poročanje po vsebinah. Koordinacijska in operativna skupina MO sta bili sproti obveščeni o aktivnostih SV v tednu poročanja.

V načrtovanju je bilo ocenjeno, da bo v predsedovanje treba vključiti okoli 500 ljudi, brez tistih, ki bi lahko bili dodatno zaposleni z operativnimi nalogami SV. Zato se je ob koncu skupno število zaposlenih iz SV zaradi potreb ob dogodku EU-ZDA povečalo⁷. Za izvedbo nalog SV je bilo na različnih področjih angažiranih 1008 ljudi.

Med pripravami je bil izdelan podroben predračun **finančnih sredstev**, potrebnih za aktivnosti, tako za priprave kot za izvedbo predsedovanja, ki so se pridobila iz rednega proračuna SV. Leta 2007 je bilo porabljenih 57,4 odstotka načrtovanih sredstev, leta 2008 pa jih bo predvidoma 89,6 odstotka. Glede na uradno stanje to znaša porabljenih 630.269 od načrtovanih 1.098.585 evrov za priprave. Za angažirano osebje⁸ je od porabljenih sredstev odpadlo 84 odstotkov (529.942 evrov), od tega 82 odstotkov (434.364 evrov) za plače povečanega števila pripadnikov SV v VOPRE. Za izvedbo predsedovanja je bilo porabljenih 1.574.220 evrov od načrtovanih 1.756.773. Za angažirano osebje je

⁷ Na tem dogodku je sodelovalo 530 pripadnikov SV v različnih nalogah.

⁸ Službena potovanja, izobraževanje, dodatek za povečan delovni obseg, povečano število pripadnikov SV v VOPRE.

od porabljenih sredstev odpadlo 84,5 odstotka (1.329.686 evrov), od tega 30,7 odstotka (409.128 evrov) za kontingent SV na operaciji v Čadu/CAR.

IZKUŠNJE IN PRIMERI DOBREGA DELOVANJA

Predsedovanje pomeni za SV vir neprecenljivih izkušenj z različnih področij, ki se lahko uporabijo pri nadaljnjem delovanju in projektih. SV je lahko z izvedbo vojaških in nevojaških nalog predsedovanja bogat vir izkušenj tudi za države, ki bodo predsedovale v prihodnjih letih. Menimo, da je mogoče slovenski model organizacijsko-logističnega delovanja za podporo predsedovanju EU uporabiti pri načrtovanju aktivnosti oboroženih sil manjših držav in novih držav članic, ki so v EU vstopile po letu 2004. Projekt je pokazal, da je z ustreznim pristopom mogoče izvajati skupne naloge najvišje zahtevnosti, zlasti v primerih dobrega medagencijskega in civilno-vojaškega sodelovanja.

Dobra odzivnost in prilagodljivost podpore sta posledici dobrih odnosov z drugimi prisotnimi v predsedovanju. Med SV in Policijo sta ves čas potekala tudi dobro in intenzivno sodelovanje ter obojestranska podpora. Policija si je sposodila vojaške rentgene, detektorje kovin in vojaške omarice, zagotovljena je bila vojaška podpora ob srečanju EU-ZDA. Policija je za SV usposobila inštruktorje, ki so usposabljali voznike, omogočila uporabo policijskega radijskega omrežja in posodila radijske naprave Tetra. Naprave so omogočale brezhibno povezavo med vozniki in operativnim centrom enote, ki jih je podpiral, ter Operativno-komunikacijskim centrom Policije.

Posebna oblika sodelovanja je bila vzpostavljena s SPEU, kjer je SV sodelovala pri pripravah ob izdelavi konceptov delovanja, med predsedovanjem pa sta predstavnik SV delala v sestavi SPEU. V sklopu SPEU je potekalo tesno sodelovanje s Protokolom RS, Kongresnim centrom Brdo, Uradom vlade za komuniciranje, prevajalsko službo in drugimi službami Vlade, ki so sodelovale pri pripravi in podpori dogodkov v Sloveniji. Ugotavljamo, da je sodelovanje na državni ravni temeljilo na zaupanju in dojemanju nalog, odnosov in pristojnosti med vsemi udeleženi. Posebnega pomena, tako na državni kot na ravni EU, je tudi sklepanje poznanstev med ljudmi, ki delajo na področju EU (t. i. »networking«).

Uspešno opravljene naloge so rezultat uspešnega vodenja in usklajevanja dejavnosti. Uspešno vodenje in ciljno delovanje dokazujejo tudi izdelani akti poveljevanja. Ves proces priprav in predsedovanja je SV zajela v treh ključnih dokumentih, ki se vsebinsko niso več dopolnili. To so Ukaz za pripravo

logistične podpore za potrebe predsedovanja (4. 1. 2007), Direktiva za izvedbo priprav v SV na PEU (5. 6. 2007) in Direktiva načelnika GŠSV za izvedbo aktivnosti v SV za PEU (3. 12. 2007). GŠSV je spremljal potek izvajanja nalog podrejenih poveljstev na sestankih, informiranjih, poročanjih in z nadzorovanji, ki jih je opredelil načelnik GŠSV z ukazi. Tudi posamezni dogodki SV in operativno angažiranje enot so bili opredeljeni z ukazi načelnika.

Vzpostavljen sistem vodenja aktivnosti SV in namensko organiziranje GŠSV sta se pokazala kot učinkovita. Sistem vodenja je zagotovil odzivnost organizacije na spremembe ter s tem ustrezne odzive na različne situacije. Kot zelo učinkovita se je pokazala namenska in racionalna organizacijska struktura za predsedovanje z ustanovitvijo KC PEU. Prav tako je bil vzpostavljen učinkovit sistem usklajevanja dejavnosti z zunanjimi sodelavci.

Štabni način dela, načrtovanje, vodenje in kontrola so se pokazali kot uspešni, čeprav naloge SV, delno izvajane tudi v civilnem okolju, niso bile tipično vojaške. Konstruktivno in učinkovito je bilo tudi civilno-vojaško sodelovanje, kar je bilo za uresničevanje svojevrstne naloge izrednega pomena. Na tem področju je največja pridobitev predvsem spoznanje civilne družbe, kako lahko vojska učinkovito deluje in je vpeta v civilno sfero. Glede na obsežne naloge SV pa je bilo premalo medijske promocije na državni ravni.

SKLEP

Predsedovanje RS Svetu EU je pomenilo za SV velik izziv, zaradi česar je bila tej nalogi namenjena posebna pozornost. Naloge predsedovanja so bile uspešno opravljene. S strokovnim in ustreznim odnosom so predstavniki SV dostojno zastopali nacionalne interese ter predstavljali državo in njeno vojsko v mednarodnem okolju. Dogodki so bili skrbno pripravljene, SV se je predstavila po svojih najboljših močeh, organizatorji so bili zelo pohvaljeni. Delegati si bodo slovensko predsedovanje zapomnili ne le po vsebinskih dosežkih, temveč tudi po dobri organizaciji in logistični podpori. Logistična podpora je omogočala izvedbo predsedovanja, vozniki so opravili pomembno delo, pri katerem ni bilo zamud, težav in prometnih nesreč. Enote SV so bile pripravljene na posredovanje ob dogodkih s povišano stopnjo ogroženosti v Sloveniji, kontingent SV je bil napoten na mirovno operacijo v Čad. Za ljudi, ki so bili vključeni v predsedovanje, je bil to poklicni izziv, pri katerem so pridobili veliko novih izkušenj, ki jih bodo lahko uporabljali pri nadaljnjem delu. Izjemnega pomena so tudi osebne povezave na nacionalni in evropski ravni.

VIRI

- Charlotte BRETHERTON and John VOGLER, 2006: The EU as a Global actor, Milton Park, Abingdon, Oxon: Routledge.*
- Council of the European union, 2007: Presidency Report on ESDP, 10910/07, Brussels, 18 June 2007.*
- European Commission, 2004: A world player, The European Union's external relations, Brussels: Directorate-General for Press and Communication Publications.*
- European Commission, 2005: How the European Union works, Brussels: Directorate-General for Press and Communication Publications.*
- GŠSV, 2007: Ukaz za pripravo logistične podpore za potrebe predsedovanja: 540-2/2006-104, 4. 1. 2007.*
- GŠSV, 2007: Direktiva za izvedbo priprav v Slovenski vojski na predsedovanje RS EU, 540-2/2006-144, 5. 6. 2007.*
- GŠSV, 2007: Direktiva za izvedbo aktivnosti v Slovenski vojski za predsedovanje RS EU, 540-41/2007-71, 3. 12. 2007.*
- Ministrstvo za obrambo, 2008: Program predsedovanja Republike Slovenije s področja pristojnosti Ministrstva za obrambo, 540-5/2008-26, 10. 1. 2008.*
- Ministrstvo za obrambo, 2007: Sklep o imenovanju in nalogah operativne skupine za izvajanje nalog Ministrstva za obrambo v zvezi s predsedovanjem Republike Slovenije Svetu EU, 540-1/2007-270, 14. 12. 2007.*
- Ministrstvo za obrambo, 2008: Navodilo o vsebini in načinu poročanja o izvajanju predsedovanja Republike Slovenije svetu Evropske unije v Ministrstvu za obrambo, 540-5/2008-14, 9. 1. 2008.*
- Svet Evropske unije, 2006: 18-mesečni program predsedovanja Nemčije, Portugalske in Slovenije, 17079/06, Bruselj, 21. decembra 2006.*

INTERNETNI VIRI

- europa.eu.int/comm/publications, 12. 12. 2007.*
- http://europa.eu, 9. 9. 2006.*
- http://consilium.europa.eu, 9. 9. 2006.*
- http://www.iss-eu.org, 12. 12. 2007.*
- http://www.rpfFrance-ue.org, 12. 12. 2007.*
- http://ec.europa.eu/comm/external_relations, 12. 12. 2007.*
- Slovenija, doma v Evropi http://evropa.gov.si, 15. 6. 2008.*